

Allah görüş mü değiştirdi? Yoksa biz mi yanlış anlıyoruz?

Kur'ân'ın Tevrat'ı, İncil'i ve önceki peygamberleri kabul etmesi, dinlerin farklı değil, **aynı kaynağın farklı zamanlardaki tecellileri** olduğunu gösterir. Buna rağmen bazıları, "Allah önce Tevrat'ı, sonra İncil'i, ardından Kur'ân'ı gönderdi; demek ki görüş değiştirdi" diyerek meseleyi yanlış bir zeminde değerlendirir. Oysa bu iddia, vahyin aslını değil, tarih içinde insanların elinde değişime uğramış hâllerini esas alır. Kur'ân'a göre bütün bu kitaplar aynı ilâhî hakikatin parçalarıdır ve birbirlerini inkâr etmez, bilakis tasdik eder.

1- Din Değişmedi, Şeriatlar Değişti

Hakikat şudur ki: **Din değişmemiştir; değişen şeriatlardır.** Yani Allah'ın varlığı ve birliği, ahiret inancı, peygamberlik hakikati ve kulluk şuuru gibi temel esaslar bütün peygamberlerde aynıdır ve asla değişmez. Bu esaslar, insanlığın başlangıcından itibaren gönderilen bütün ilâhî mesajların özünü oluşturur.

Ancak insanların yaşadığı çağlar, toplumların yapısı, ihtiyaçları ve idrak seviyeleri aynı olmadığı için, bu değişmeyen hakikatlerin etrafındaki bazı hükümler farklılaşmıştır. Bu farklılık bir çelişki veya fikir değişikliği değil; bilakis **hikmetli bir tedric**, yani insanı adım adım eğiten ilâhî bir terbiyedir.

Nasıl ki bir öğretmen aynı matematik hakikatini ilkokuldaki bir çocuğa basit örneklerle, üniversitedeki bir gence ise daha derin formüllerle anlatır; burada değişen bilgi değil, anlatım şeklidir. Aynen bunun gibi, Allah da insanlığa aynı hakikati farklı zamanlarda, onların seviyesine uygun hükümlerle öğretmiştir.

Bu yüzden şeriatların farklılığı, dinin değiştiğini değil; **insanlığın eğitim sürecinin merhale merhale ilerlediğini** gösterir.

2- Mantık Hatası: "Farklı Hüküm = Fikir Değişikliği" Değildir

Buradaki yanılğı şudur: İnsan, kendi sınırlı tecrübesinden hareketle Allah hakkında hüküm vermeye çalışıyor. İnsan fikir değiştirir; çünkü önce bilmez, sonra öğrenir. Önce eksik görür, sonra tamamlar. Önce hata eder, sonra düzeltir. Fakat Allah hakkında böyle bir şey düşünülemez. Çünkü O'nun ilmi ezelîdir; geçmişi de geleceği de, ferdi hâlleri de toplumsal şartları da, başlangıcı da neticeyi de bir anda kuşatır. Bu sebeple, Allah'ın bir kavme gönderdiği hüküm ile başka bir kavme gönderdiği hükmün farklı olması, bilgi eksikliğinden değil; her şeyi yerli yerine koyan **sonsuz hikmetinden** kaynaklanır.

Bunu anlamak için basit bir misal yeterlidir: Bir doktor, küçük bir çocuğa şurup verir; yetişkin bir hastaya ise tablet veya iğne verir. Şimdi birisi çıkıp da, "Doktor önce fikrini böyle söyledi, sonra değiştirdi" dese ne kadar gülünç olur. Çünkü burada değişen doktorun bilgisi

değil, hastanın yaşı, bünyesi ve ihtiyacıdır. Aynı şekilde Allah'ın farklı toplumlara farklı hükümler göndermesi de, hâşâ fikir değişikliği değil; muhatapların hâline göre rahmetle muamele etmesidir.

Demek ki farklılık, çelişki değildir. Bilakis o farklılık, insanlığın içinde bulunduğu seviyeye göre yapılan hikmetli bir terbiyedir. Allah her ümmete, her devreye ve her topluma, onların kaldırabileceği, yaşayabileceği ve en faydalı olacak hükümleri bildirmiştir. Bu yüzden vahiylerde görülen hüküm farklılıkları, "Allah'ın görüş değiştirdiğini" değil; Allah'ın kullarını çok iyi tanıdığını, onları tedricen eğittiğini ve rahmetiyle yönlendirdiğini gösterir.

3- Tahrif Gerçeği: Değişen Allah Değil, İnsanlardır

Kur'ân, önceki ilâhî kitapların aslının hak ve vahiy olduğunu açıkça bildirir. Yani Tevrat da, İncil de Allah'tan gelmiştir ve indirildikleri dönemde insanlara doğru yolu göstermiştir. Ancak Kur'ân aynı zamanda şu hakikati da ortaya koyar: Bu kitaplar, zamanla insanların müdahalesine uğramış; bir kısmı unutulmuş, bir kısmı değiştirilmiş, bir kısmı ise asıl bağlamından koparılmıştır.

İşte bugün dinler arasında görülen çelişkilerin temel sebebi buradadır. Çünkü ortada kıyaslanan şey, vahyin saf ve ilâhî hâli değil; tarih boyunca değişime uğramış, insan eli değmiş metinlerdir. Bu yüzden ortaya çıkan farklılıkları Allah'a nispet etmek, asıl sebebi göz ardı etmek olur.

İnsan, nefsinin, menfaatinin, alışkanlıklarının ve toplumsal baskıların etkisiyle hakikati ya perdelemiş ya da kendi anlayışına göre şekillendirmiştir. Böylece ilâhî mesajın safiyeti zamanla zedelenmiş, hak ile batıl birbirine karışmıştır. **Kur'ân ise bu karışıklığı gideren, bozulana düzelten ve hakikati yeniden berrak hâliyle ortaya koyan bir ölçü olarak gönderilmiştir.**

Demek ki mesele şudur: **Değişen Allah'ın kelâmı değil; onu taşıyan ve aktaran insanlardır.** Bu yüzden bugün görülen farklılıklar, vahyin özünden değil; insanın tarih içindeki müdahalesinden kaynaklanır.

4- Kur'ân: Hakikatin Son ve Korunmuş Hâli

Kur'ân, kendisini sadece yeni bir kitap olarak değil; **önceki vahiyleri tasdik eden ve aynı zamanda tashih eden son ilâhî hitap** olarak tanımlar. Yani Tevrat'ı ve İncil'i bütünüyle reddetmez; aksine onların aslının hak olduğunu bildirir, fakat zamanla karışan yanlışları ayıklar ve hakikati yeniden ortaya koyar.

Bu yönüyle Kur'ân, sıfırdan bir din getirmez. Bilakis Hz. Âdem'den itibaren bütün peygamberlerle gönderilen tevhid hakikatini **en son, en berrak ve korunmuş şekliyle** insanlığa sunar. Onun getirdiği mesaj, geçmişten kopuk değil; geçmişi kuşatan ve tamamlayan bir hakikattir.

Kur'ân'ın en büyük farkı ise, ilâhî koruma altında olmasıdır. Önceki kitaplar belirli bir kavme ve zamana hitap etmiş, korunmaları ise büyük ölçüde insanlara bırakılmıştır. Fakat Kur'ân, bütün insanlığa ve bütün zamanlara hitap eden son kitap olduğu için, bizzat Allah tarafından korunacağı vaat edilmiştir. Bu sebeple o, tarih boyunca değişmeden kalan tek ilâhî metindir.

Böylece vahiy zinciri bir kopuş değil; baştan sona uzanan bir eğitim sürecinin son halkasıdır. **Kur'ân, bu zincirin zirvesi ve kemâl noktasıdır.** Önceki vahiylerin özünü içinde barındırır, hatalarını tashih eder ve hakikati eksiksiz bir şekilde tamamlar.